

DGI Directorate General of Human Rights and Rule of Law

Department for the Execution of Judgments of the ECtHR

F-67075

Strasbourg Cedex FRANCE

Email: DGI-Execution@coe.int

Rule 9.2 submission

for the cases of

Nedim şener Group of Cases (Appl. No. 38270/11)

by

Media and Law Studies Association

(MLSA)

April, 2026

Medya ve Hukuk alışmaları Derneği (MLSA), Aralık 2017’de İstanbul’da kurulmuş (Medya ve Hukuk alışmaları Derneği olarak tescil edilmiştir) kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur. MLSA, Türkiye’de demokrasiye dönüş ve normalleşmeye yönelik acil ve giderek artan bir ihtiyaca yanıt vermek amacıyla, ifade özgürlüğü ihlal edilen gazetecilere hukuki destek sağlamaktadır.

MLSA’nın hukuk birimi, gazetecilerin bağlı oldukları kurumlar, siyasi görüşleri, cinsiyetleri ya da etnik kökenleri gözetilmeksizin, ifade özgürlükleri tehdit altına girdiğinde hukuki temsil ve danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. Hukuk birimi ayrıca, ifade özgürlüğünün sistematik biçimde ihlal edildiği durumlarda stratejik dava faaliyetleri yürütmektedir.

MLSA, 2017 yılından bu yana bir duruşma izleme programı da yürütmektedir. Bu program kapsamında ülke genelinde 2.500’den fazla duruşma izlenmiştir. Program, ifade özgürlüğü ve/veya toplantı ve gösteri özgürlüğüne ilişkin davaları takip etmektedir.

MLSA ayrıca, Türkiye’de internet özgürlüğünü izleyen bir platform olan **Free Web Turkey**’yi sürdürmektedir. Bu proje, Türkiye’deki internet yasaklarını her yıl izlemekte ve raporlamakta; ayrıca her hafta, internet sansürüne ilişkin tüm haberlerin derlendiği haftalık ‘sansür gündemleri’ yayımlamaktadır. Bu içerikler hem internet sitesinde hem de Twitter üzerinden paylaşılmaktadır.

MLSA, sivil toplum kuruluşlarına (STK’lara) yönelik yeni bir yasanın kabul edilmesinin ardından, Türkiye’de sivil toplumu hukuki tehditlere karşı güçlendirmeyi amaçlayan bir program da yürütmektedir. Bu kapsamda STK üyelerine hukuki ve idari eğitimler verilmekte, tehdit altındaki sivil toplum kuruluşları için simülasyon denetimleri gerçekleştirilmektedir.

MLSA’nın editoryal birimi ise, serbest çalışan gazetecilerle iş birliği içinde Türkiye’nin medya ortamının farklı yönlerine ilişkin yorum yazıları ve haberler yayımlamakta ve gazetecilerin kendilerini ifade edebilmeleri için bir platform sunmaktadır.

GİRİŞ

1. Bu bildirim, Haziran 2026'da gerçekleştirilecek olan Bakanlar Komitesi'nin 1563. toplantısı öncesinde, Bakanlar Komitesi İçtüzüğü'nün 9.2. Kuralı uyarınca sunulmaktadır. Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), Nedim Şener dava grubu bağlamında gelişmeler hakkında Bakanlar Komitesi'ni bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.
2. Bu bildirim, anılan dava gruplarına ilişkin kararların yetkililer tarafından tam ve etkili bir şekilde uygulanmamasının sürdüğünü ortaya koymakta ve bu kararlara yol açan sistematik ihlallerin devam ettiğine dair kanıtlar sunmaktadır.
3. **Nedim Şener Dava Grubu** (Başvuru No. 38270/11), Türk Ceza Kanunu No. 5237'nin **309–314. maddeleri** (anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar) ile **220. maddesi** (suç işlemek amacıyla örgüt kurma) uyarınca, gazetecilerin ilgili ve yeterli gerekçeler olmaksızın ağır suçlamalarla **tutuklu yargılanmalarını** konu almaktadır. Bu dava grubu ayrıca, başvuru sahiplerinin hukuka aykırı tutuklulukları nedeniyle **kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı** ile **ifade özgürlüğünün ihlal edilmesini** de kapsamaktadır.
4. En son sunulan **Eylem Planı**'nda, gazetecilik faaliyetlerinin Türkiye'de tek başına (per se) soruşturma konusu yapılamayacağı ileri sürülmektedir. Ayrıca, **Sözleşme'nin 10. maddesi ile bağlantılı olarak 5. maddenin ihlaline** ilişkin genel tedbirlerin alındığı iddia edilmektedir (paragraflar 449–450). Ancak Eylem Planı, bu iddiaları destekleyen **herhangi bir olumlu örnek** sunmamaktadır.
5. Türkiye hâlen gazetecileri en fazla hapseden ülkelerden biridir. Raporun yayımlandığı tarih olan 28 Kasım 2025 itibarıyla **29 gazeteci cezaevindeydi**; rapora göre gazetecilere yönelik tutuklamalar önemli ölçüde artmıştır. 2025 izleme döneminde 275 dava kapsamında 66 kişi tutuklu olarak yargılanmış, bu sayı bir önceki yıl kaydedilen 10 tutuklu sanığa kıyasla %560 oranında bir artışa işaret etmektedir (mlsa 2025 dava takip raporu¹) MLSA'nın 10 Ocak çalışan gazeteciler gününde yayınladığı verilere göre **Ocak 2026 itibarıyla cezaevindeki gazeteci sayısı 26 iken Mart 2026 verilerine göre tutuklu gazeteci sayısı 28'e yükselmiş ve nisan itibarıyla tekrar 26'ya düşmüştür**².
6. Tutuklu yargılamalar çoğunlukla terörle mücadele mevzuatı, örgüt üyeliği, örgüt propagandası ve Cumhurbaşkanı'na hakaret suçlamasıyla açılan davalarda görülmüştür. Yeni bir uygulama olarak çok sayıda kişinin 2911 sayılı kanuna muhalefet davalarında tutuklu yargılanması bu artışta önemli rol oynamıştır.
7. İzleme dönemi boyunca gazeteciler; **'terör örgütü üyeliği'**, **'terör örgütü propagandası yapmak'**, **'terörle mücadelede görev almış kişileri hedef**

¹ MLSA Justice Trial Monitoring Report, page 34.

² <https://www.mlsaturkey.com/tr/cezaevindeki-gazeteciler-ve-medya-calisanlari-listesi>

göstermek’ veya kamuoyunda ‘**sansür yasası**’ olarak bilinen düzenleme kapsamında ‘**halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak**’ ‘**2911 sayılı kanuna muhalefet**’ suçlamalarıyla yargılanmıştır. Sansür yasası olarak bilinen ve TCK m. 217/A’da düzenlenen ‘**halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak**’ suçlaması yöneltilen Alican Uludağ ve İsmail Arı tutuklanırken 206 gün süren tutukluluğun ardından 02.12.2026 tarihinde tahliyesine karar verilen Furkan Karabay hakkında bu suçlama ile 23 Ocak 2026 tarihinde konutu terk etmeme şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanmasına karar verilmiştir.

8. Dava izleme dönemi boyunca gazetecilerin uzun süreli tutuklu kalmaları da sıklıkla söz konusu olmuştur. Bu dönemde gazeteciler **Eylem Babayiğit, Ercüment Akdeniz, Kaj Joakim Medin, Mehmet Baransu, Mehmet Üçar, Öznur Değer, Suat Toktaş, Reyhan Hacıoğlu, Rahime Karvar, Necla Demir, Velat Ekin, Züleyha Müldür ve Vedat Örüç** farklı dönemlerde tutuklu kalmıştır ve bu dönemde duruşmadan önce tutuklanan birçok farklı gazeteci olmuştur³. 2025 yılında farklı tarihlerde gözaltına alınıp tutuklanan gazetecilerin yargılamaları tutuksuz olarak devam etmektedir.
9. Gazetecilerin tutuklanmasında gerekçe olarak sıklıkla çalıştıkları kurumların yayın politikası, yaptıkları yorumlar ve görüşmeler gösterilmiştir. Bu dönem gazeteciler Elif Akgül, Yıldız Tar ve Ercüment Akdeniz’in yargılandığı HDK soruşturmasında gazetecilerin on üç yıl önceki telefon konuşmalarına ilişkin telefon tapeleri ve HTS kayıtları da Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırı olarak tutuklama gerekçesi olarak kullanılmıştır. Bu soruşturma da yargılanan gazeteciler Elif Akgül ve Yıldız Tar duruşmalarından önce tahliye edilirken Ercüment Akdeniz ancak ikinci duruşmada tahliye edilmiştir. Gazetecilerin örgüt üyeliği iddiasıyla yargılandığı davalar hala devam etmektedir⁴. Tutuklu yargılanan gazeteci Elif Akgül hakkında beraat kararı verilirken Yıldız Tar ve Ercüment Akdeniz haklarında yürütülen yargılamalar devam etmektedir. 2025 dava izleme döneminde farklı suçlamalarla tutuklanan gazeteciler tahliye edilmişse de 2026 yılının ilk çeyreği itibariyle gazeteci tutuklamaları devam etmiştir.
10. 2025 yılının sonunda PİRHA muhabiri **Cihan Berk**’in tutuklanmasının ardından 2026 yılının ocak ayında Ajansa Welat muhabiri **Nedim Oruç** haber takibi yaptığı sırada gözaltına alınarak tutuklanmıştır. Şubat ayının başında Etkin Haber Ajansı’na yapılan operasyonla gazeteciler **Pınar Gayıp, Elif Bayburt, Nadiye Gürbüz** tutuklanmıştır. Şubat ayında yapılan bu tutuklamaları 20 şubatta Deutsche Welle muhabiri **Alican Uludağ**’ın tutuklanması izlemiştir⁵. Alican Uludağ’ın tutuklanmasından bir ay sonra 22 Mart günü, Birgün Gazetesi muhabiri **İsmail Arı** Ramazan Bayramı için gittiği aile ziyaretinde gözaltına alınarak tutuklanmıştır. Anılan veriler uyarınca nisan 2026

³ MLSA Justice Trial Monitoring Report, page 34.

⁴ MLSA Justice Trial Monitoring Report, page 34.

⁵ <https://mlsatrkey.com/en/journalist-alican-uludag-i-practiced-journalism-i-did-not-commit-a-crime>

itibariyle her ay bambaşka suçlamalarla bambaşka yayın kuruluşlarından gazeteciler tutuklanmıştır.

11. Gazetecilere yönelik **yargısal tacizin sürdürülmesi amacıyla** yeni yasama ve yargı uygulamaları hayata geçirilmiştir. Yargı makamları, yargılama sürecinde **önleyici tedbir** olarak **yurt dışına çıkış yasakları, ev hapsi ve yerleşim alanı dışına çıkma yasakları** uygulamaktadır.
12. Gazeteci İsmail Saymaz 19 Mart sabahı gezi parkı soruşturması kapsamında evine yapılan gözaltına alınmış, iki günlük gözaltının ardından savcılık tarafından ev hapsi adli kontrol tedbiri ile Sulh Ceza Hakimliğine sevk edilmiştir. Saymaz hakkında 21 mart 2025 tarihinde konutu terk etmeme adli kontrol tedbirinin uygulanmasına karar verilmiştir. 56 günlük ev hapsinin ardından Saymaz hakkında yurtdışı çıkış yasağı ve imza şartı uygulanmasına karar verilmiştir. Raporda izleme dönemi boyunca adli kontrol tedbirlerinin bir cezalandırma aracına dönüşmesi ve yurtdışı çıkış yasağı adli kontrol tedbiri uygulaması bir rutin haline gelmesi vurgulanmıştır⁶.
13. Adli kontrol tedbirlerinin yargısal taciz aracı olarak kullanılmasına ilişkin bir diğer örnek, 17 Ocak 2025 tarihinde İstanbul merkezli başlatılan bir soruşturma kapsamında “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla gözaltına alınıp tutuklanan Rahime Karvar’dır. Karvar, haziran ayında İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen ilk duruşmada hakkında “yurtdışı çıkış yasağı” şeklindeki adli kontrol tedbiri uygulanarak tahliye edilmiştir. Ancak bir sonraki duruşmaya katılmaması gerekçe gösterilerek, hakkında elektronik kelepçe takılması suretiyle il dışına çıkma yasağı ve ayda iki kez imza verme şeklinde adli kontrol tedbirlerinin uygulanmasına karar verilmiştir⁷. Hakkında uygulanan adli kontrol tedbirleri 13 Kasım 2025 tarihli duruşmada mahkumiyet kararı verilmesiyle beraber kaldırılmıştır⁸. Söz konusu olayda hakkında 1 yıl 13 ay hapis cezasına hükmedilen Karvar yaklaşık 5 ay tutuklu kalmış, yaklaşık 3 ay hakkında çeşitli adli kontrol tedbirleri uygulanmıştır. Söz konusu olay yargılama süresince uygulanan adli kontrol tedbirlerinin yargılama sonucunda verilen cezadan daha ağır olduğu örneklerden sadece birisidir.
14. Yukarıda da bahsedildiği üzere 206 gün süren tutukluluğun ardından 02.12.2026 tarihinde tahliyesine karar verilen Furkan Karabay hakkında **‘halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak’** suçlamasıyla yürütülen soruşturmada 26 ocak günü uygulanmaya başlanan konutu terk etmeme şeklindeki adli kontrol tedbirinin 3 ay boyunca uygulanmasının ardından 26 mart 2026 tarihinde kaldırılmasına karar verilmiştir.

⁶ MLSA Justice Trial Monitoring Report, page 37.

⁷ MLSA Justice Trial Monitoring Report, page 36-37.

⁸

<https://www.mlsaturkey.com/en/journalist-rahime-karvar-sentenced-to-1-year-and-13-months-in-prison-on-aidin-g-terrorist-group-charge>

SONUÇLAR VE TAVSİYELER

15. Bu dava grubundaki **yapısal sorunlar**, ilk derece mahkemelerince verilen sınırlı sayıdaki olumlu karara rağmen, **sistemik nitelikte olmaya devam etmekte**, güncelliğini korumakta ve bu davaların münferit koşullarının ötesine geçmektedir.
16. Yetkililer, Eylem Planı'nda sorunların söz konusu maddelerin **uygulanmasından kaynaklandığını** ileri sürmektedir. Oysa devam eden sorunların **asıl kaynağı maddelerin bizzat kendileridir**.
17. Yukarıda ortaya konulan hususlar ışığında, MLSA, Bakanlar Komitesi'nden **Şener, dava grubunun** infazının **güçlendirilmiş usul** kapsamında ve **sık aralıklarla** denetlenmeye devam edilmesini ve Komite'nin aşağıdaki adımları atmasını saygıyla talep etmektedir:
- **Yetkililerden**, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından bu dava gruplarında tespit edilen **yasama çerçevesinden kaynaklanan yapısal sorunları** ele alacak şekilde **Eylem Planlarını gözden geçirmelerini** istemek.
 - **Türk Ceza Kanunu'nun 220. maddesinin 6. ve 7. fıkraları ile Terörle Mücadele Kanunu'nun 6. ve 7. maddelerinin** uygulanmasına ilişkin olarak, özellikle **ilgili fiillerin niteliğini de içeren ayrıntılı istatistiksel verilerin** sunulmasını yetkililerden talep etmek.
 - **İfade özgürlüğü ve basın özgürlüğüyle bağlantılı ceza soruşturmaları ve kovuşturmalar** hakkında **güncel ve ayrıntılı istatistiklerin** (özellikle yargılamaların süreleri ile Terörle Mücadele Kanunu'nun 6/2 ve 7/2. maddeleri kapsamında yürütülen soruşturma ve kovuşturmanın sayısına ilişkin ayrıntılı veriler) sunulmasında ısrar etmek ve yetkililerden bu istatistiklere ilişkin **açıklayıcı değerlendirmeler** talep etmek.
 - Yetkililerden, **üst yargı organlarının kararlarına saygı duyduklarını ve bu kararların arkasında durduklarını açıkça ifade eden**, ifade özgürlüğünün önemini vurgulayan ve **hâkim ve savcılara ceza hukukunun ifade özgürlüğü hakkına uygun şekilde uygulanması yönünde çağrıda bulunan ve bu yönde onları takdir eden güçlü ve üst düzey siyasi mesajların** yeniden ve açık biçimde verilmesini talep etmek.
 - Bu dava gruplarının uygulanmasında **kayda değer bir ilerleme sağlanamaması** ve söz konusu yasal hükümlerin **gazetecileri, medya çalışanlarını ve ifade özgürlüğünü kullanan diğer kişileri hedef almak amacıyla tekrar eden ve yaygın biçimde kullanılmaya devam etmesi** dikkate alındığında, **Komite Başkanı'nın**, bu dava gruplarının uygulanmaması hususunda **Türkiye Adalet Bakanı'na bir mektup göndermesi**.

- Türk makamlarının, bu dava gruplarının bir sonraki değerlendirilmesi sırasında Komite kararları doğrultusunda **gerekli bilgileri sunmaması hâlinde, Sekretarya'nın bu dava gruplarına ilişkin bir ara karar taslağı hazırlaması** yönünde talimat verilmesi.